

"את הברכה אשר תשמעו... והקללה אם לא תשמעו"

כותב ה"פנים יפות", בברכה כתוב "אשר" לשון ודאי, ואצל הקללה כתוב "אם" לשון ספק, שהברכה ודאי תתקיים, שסוף סוף באחרית הימים ישובו בני ישראל אל ה' וישמעו למצוותיו, אבל הקללות נאמרו בלשון ספק, "אם", הלוואי שלא תחטאו ולא תקוים קללה בכלל.

פנים יפות

"אחרי דרך מבוא השמש"

אומר ה"כלי יקר", את הברכה ואת הקללה, את השכר ואת העונש על מעשיו, עתיד האדם לקבל אחרי "דרך מבוא השמש", לאחר שישקע שמשו וייפטר מן העולם הזה, שהרי "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא".

כלי יקר

"את הברכה אשר תשמעו... והקללה אם לא תשמעו"

אמר הצ'רנובלר להקדוש ברוך הוא "ואת הקללה אם לא" - "תשמעו" - אם לא תביא את הקללה אזי - תשמעו - כלל ישראל ישמע אליך.

הצ'רנובלער

"אחרי ה' אלוקיכם.. ובו תדבקו"

יהודי המרגיש שהוא במצב של "אחרי ה' אלוקיכם" - שהתרחק הרבה, אזי "בו תדבקו" - דווקא בו - כי קרוב השם לנשברי לב.

אמרי אמת

"וזה אשר לא תאכלו.. והראה"

"ראה" זהו אחד מהעופות הטמאות, וברש"י: למה נקראת שמה ראה, שרואה ביותר, וכתוב בגמרא "תנא, עומדת בבבל ורואה נבלה בארץ ישראל" - עד כדי כך הייתה לה ראייה ולכאורה אם עוף זה הוא בעל תכונות כל כך מדהימות, מדוע טימאתו התורה ואסרה אותו באכילה? אלא אומר אחד הצדיקים שעוף שמסתכל בא"י ורואה נבלות - רואה את השליליות - חייב להיות עוף טמא.

צדיקים

"ראה אנכי"

הרמב"ם אומר שכל אחד יכול להיות כמו משה רבינו, האור החיים הקדוש מפרש את דברי הרמב"ם בפסוק "ראה - אנכי" - תסתכלו עליי שאתם יכולים להיות כמוני.

אור החיים הקדוש

א נקודל'ה

"לא תקפוץ את ידך כי פתוח תפתח"

אל תתן לכל אחד שמבקש את אותו הדבר כי יש כאלו שהם נצרכים יותר מאחרים וכל אחד שונה, כשמקפלים את האצבעות לכדי אגרוף אזי כל האצבעות ישרות אבל כשפותחים את היד - רואים שכל אצבע שונה בגודלו וזה מה שכתוב "לא תקפוץ את ידך" - אל תראה את כולם כשווים בעניותם אלא "פתוח תפתח" - תפתח את ידך ותראה שכל אחד שונה ותיתן לו בהתאם.

הקוצקער

וראיתי על זה מהילקוט גרשוני שאמר שכשנולדים נולדים עם יד קפוצה אך כשנפטרים - נפטרים עם יד פתוחה ויש לזכור זאת "ולא תקפוץ את ידך" - אל תתנהג בקמצנות אלא תיתן צדקה כי סוף כל סוף "פתוח תפתח".

ילקוט הגרשוני

"ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה"

כתוב 'האדם יראה לעיניים והשם יראה ללבב', וכידוע שהעין רואה ולב חומד, על העיניים עוד אפשר לשמור יותר בקלות היות ויש לו מכסה, אבל הלב אין לו מכסה וקשה לשמור עליו, ולכאורה - הרי כתוב שהקדוש ברוך הוא לא בא בטרוניא עם ברואיו, אלא הבא להיטהר מסייעין לו, אומר הקב"ה אתה תדאג לשמור את עינייך - "האדם יראה לעיניים" וה' ידאג לשמור על הלב שלך - "וה' יראה ללבב", כמו כן 'לבב' זה גם ר"ת ליחס ב'גד בית - זהו השפע שבא לאדם כשנשמר מתאוותיו וזה גם מה שהתורה מתכוונת כאן "ראה" - הכוונה לראיה - הראייה היא זאת שנותנת לפניכם היום או ברכה או ההפך.

דברי ישראל

כתוב "כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת" - 'כף בגימ' 100
'כף אחת' - יד אחת - 'עשרה' - שמעשרת ונותנת מעשר
(שזהו גם 10) - 'זהב מלאה' - מתעשר.

רבי ברוך ממז'יבז

הניקוד מעל המילה "עֵשֶׂר" היא בצד שמאל - והניקוד מעל
"תְּתַעֲשֶׂר" - היא בצד ימין, אברהם אבינו אומר ללוט "אם
השָׂמַל וְאִימָנָה וְאִם הִימִין וְאִשְׁמְאִלָּה" - אם השָׂמַל -
אם תתן מעשר - וְאִימָנָה - הנקודה תעבור לצד ימין
ותתעשר, אך וְאִם הִימִין - אם תנסה להתעשר מבלי לתת
מעשר - אזי וְאִשְׁמְאִלָּה - אזי לא תקבל את העשירות.

דרך משה

ובדרך רמז אפשר להוסיף שכתוב "בְּשָׂמַלָּה עֵשֶׂר וְכַבֹּד -
ש" בְּשָׂמַלָּה" - כשנותנים מעשר - זוכים ב"עֵשֶׂר וְכַבֹּד".

"ואבדתם את שמים מן המקום ההוא, לא תעשון כן לה'
אלוקיכם, כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיכם"

אומר רש"י על 'לא תעשון כן' : אזהרה למוחק את השם,
לכאורה מה קשור הפסוק שאחריו "כי אם אל המקום
וגו'! אלא אומר הגאון מווילנה שכתוב שבשעה שבנו את
בית המקדש התהום עלה, מה עשו - כתבו את שם השם על
קלף וזרקו לתוכו והמים ירדו, ואת זה שמותר למחוק את
השם למדו מקל וחומר של סוטה שמותר למחוק שם וזהו
פירוש הפסוק "לא תעשון כן" - שאסור למחוק את שם
השם אלא "כי אם אל המקום אשר יבחר ה'" - הכוונה
למקום אשר יבחר ה' - לבית המקדש שבזמן בנייתו מותר
יהיה למחוק את שם ה' וזהו ההקשר בין שני הפסוקים.

הגאון מווילנה

"ורעה עינך באחיך האביון ולא תתן לו"

יש אנשים שכשהם נתבעים לדבר צדקה טוענים הם: אח
אביון יש לי, קרוב עני יש לי, ואיני יכול ליתן צדקה
לאחרים, להוי ידוע איפוא שאותו אדם קמצן הוא מטבעו
ואינו נותן אפילו לאחיו האביון. אם "ורעה עינך" ומסרב
אתה ליתן צדקה באמתלה של "באחיך האביון" סימן הוא
כי "ולא תתן לו" - שאינך נותן גם לו, לאחיך. אם אפשר
לתת לקרובים, אפשר לתת גם לזרים...

מענה של תורה

"לא תאכל הנפש עם הבשר"

התורה מזהירה אותנו כאן שלא נהיה להוטים ושקועים
עם כל גופנו ונפשנו בתאוה כשאנו אוכלים בשר - "לא
תאכל הנפש עם הבשר" - אל תאכל גם את הנפש בעת
שהינך אוכל בשר.

הגר"א

אזיס ווארט

"ראה אנוכי נותן לפניכם היום"

לכאורה למה הקדוש ברוך הוא משלם שכר מצווה רק בעולם
הבא - הרי יש איסור של "לא תלִין פְּעֻלַת שְׂכִיר אֶתְּךָ עַד בֹּקֶר"
וחייבים לשלם שכר באותו היום? אלא ההלכה היא שמי
ששכר פועל על ידי שליח - אינו חייב בתשלומו באותו יום -
אבל אם בעל הבית שכר ישירות את הפועל - כן חייב הוא
לשלם לו את שכרו באותו היום, לכן כל המצוות נמסרו על
ידי שליח - משה רבנו, למעט "אנכי ולא יהיה לך" שעם
ישראל שמע ישירות מפי הגבורה, - וזה מה שמרומז בפסוק:
"ראה אנוכי" - בגלל מצוות אנוכי ולא יהיה לך - "נותן
לפניכם היום" היום את השכר ולא רק בעולם הבא.

רבי ברוך מריקא

"עשר תעשר את כל תבואת זרעך"

כתוב בספרים הקדושים 'עשר תעשר - תמצא מזלך'.
דהיינו שאם נפריש מעשר מהמילה 'תעשר', נקבל את
האותיות של המילה 'מזלך'. שהרי מעשר (עשירית) מהאות
תי (400) היא מי (40) ושל אות עי (70) היא אות זי (7) ושל
אות שי (300) היא אות לי (30) ושל אות רי (200) היא אות
כי (20). אם כן, ביחד נקבל את המילה 'מזלך', לרמז לנו
שאדם שנותן מעשרות הרי מזלו עולה וזוכה לכל הברכות.

ספרים

"ובערת הרע מקרבך"

רשע אחד התפאר בפני ה"נודע ביהודה" שהוא עבר על כל
העבירות שבתורה, חוץ מאחת והוא, העבירה של 'המאבד
עצמו לדעת'. ענה לו הגאון: שעבירה זו אין בידו לעבור,
שהרי בכך לא עובר עבירה אלא מקיים מצווה של "ובערת
הרע מקרבך" ... גאונות לשמה...

נודע ביהודה

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מוריני
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א